

ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З ПРОФЕСІЙНОГО ЗАХИСТУ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ

Музика Т.Ф.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

uef-ipksf@nuph.edu.ua

В умовах сьогодення розглядається питання реформування органів управління професійної діяльності у певних сферах господарювання, в тому числі спеціалістів фармації (СФ). На цей час чинне законодавство регулює права і обов'язки СФ, але постійне розширення їх функціональних обов'язків та додаткова витрата часу на їх виконання, особливо щодо соціальних питань, призводить до необхідності удосконалення процесів управління професійної діяльності. Тому актуальним стає розгляд питань зі створення громадських організацій саморегулювання з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду. Важливим є створення належних законодавчих підстав для розвитку саморегулювання господарської та професійної діяльності в Україні шляхом надання можливості суб'єктам господарської та професійної діяльності здійснювати саморегулювання такої діяльності та делегування саморегулювним організаціям окремих повноважень (функцій) органів державної влади та органів місцевого самоврядування з регулювання господарської та професійної діяльності, або ж покладання на них таких повноважень (функцій).

Метою дослідження стало вивчення досвіду діяльності громадських організацій з питань саморегулювання за межами України та аналіз чинного та перспективного законодавства України з цих питань.

В ході досліджень були використані аналітичний, порівняльний аналіз та кабінетні методи дослідження.

Результати дослідження показали, що громадські організації саморегулювання за кордоном стали осередками для мобілізації фармацевтичної діяльності, завдяки цьому виокремлюються проблемні питання діяльності СФ з загальних проблем охорони здоров'я, спрощується спосіб їх вирішення та удосконалення.

Громадські організації саморегулювання захищають права СФ, консультують, координують діяльність СФ, а також співпрацюють з органами влади з цих питань. До обговорення професійних питань залучаються працівники наукових установ та закладів фармацевтичної освіти, фармацевтичні заклади та провідні спеціалісти фармації.

На сьогодні в Україні зареєстровано законопроект «Про саморегулювні організації», в якому визначаються загальні засади саморегулювання господарської та професійної діяльності, правові, організаційні засади утворення та діяльності саморегулювних організацій, зокрема активно обговорюється законопроект про фармацевтичне саморегулювання.

Головним питанням при створенні саморегулювних організацій повинно стати добровільне об'єднання СФ усіх рівнів, тобто повинно з'явитись право на захист професійних та особистісних інтересів СФ. Тому запровадження

саморегулювання має відбуватися таким чином, щоб СФ мали можливість ознайомитись з основними засадами діяльності таких організацій і бути підготовленими до впровадження саморегулювання своєї професійної діяльності.

На сьогодні у законодавстві відсутні єдині підходи до здійснення саморегулювання відповідними суб'єктами. Відсутній в законодавстві і комплексний підхід до порядку створення та діяльності саморегулювних організацій, тому існує необхідність визначення не тільки умов, а й напрямків діяльності галузевих саморегулювних організацій.

Насамперед завданням саморегулювної організації СФ повинна бути співпраця з державними органами та організаціями у сфері аналізу й розробки рекомендацій стосовно нових проектів законів, інших нормативно-правових актів, змін та доповнень до чинного законодавства, що супроводжує фармацевтичну діяльність та ефективне її виконання.

Питання, які потребують удосконалення, торкаються фактично усіх аспектів діяльності СФ.

Наприклад, нормативно-законодавче регулювання може стосуватись Закону «Про лікарські засоби», чинна редакція діє ще з 1996 р. з багатьма доповненнями й змінами, питання його оновлення є актуальним, оскільки є зміни в термінології, умовах діяльності, відповідальності тощо.

Окремо існує необхідність визначення ролі СФ у системі охорони здоров'я, це питання є нагальним і потребує удосконалення.

Потребує вирішення питання з визначення фармацевтичних послуг та їх оплати, оскільки на сьогодні СФ це не тільки виконавець законодавства з обігу лікарських засобів (ЛЗ) та медичних виробів, фармацевтичної опіки за протоколами провізора, проведення санітарно просвітної роботи тощо. СФ приймають участь у державній програмі «Доступні ліки», яка обслуговується електронними рецептами, це потребує окрім фармацевтичної освіти мати наявність навичок роботи з електронними програмами системи охорони здоров'я, не говорячи про те, що ця складова діяльності займає значну частину робочого часу.

Також заслуговує на обговорення питання надання неякісних фармацевтичних послуг СФ, посилення відповідальності за реалізацію фальсифікованих ЛЗ.

Завданням саморегулювної організації СФ також має стати вирішення соціального навантаження на аптечні мережі, яке знаходиться в стадії обговорення, про відкриття аптек в сільській місцевості.

Питання соціального захисту СФ не втрачають актуальності, через те, що контроль за діяльністю здійснюється багатьма органами, а соціальний захист СФ діє по залишковому принципу.

Таким чином об'єднання на професійній основі СФ усіх рівнів шляхом створення громадських організацій самоврядування дає можливість вирішення питань нормативного регулювання професійної діяльності, та їх соціального захисту.